

ΕΠΑΙΝΟΙ ΣΥΛΛΟΓΕΩΝ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ (1999-2003)

1999

Κατά το έτος 1999 εισήχθησαν στο Αρχείο του Κέντρου Λαογραφίας συνολικά 53 (αρ. 4658-4710) χειρόγραφες συλλογές (8. 814 σελίδες). Από τις συλλογές αυτές τέσσερις προέρχονται από λαογραφικές αποστολές των ερευνητών του Κέντρου, μία έχει κατατεθεί από την επίκ. καθηγήτρια της Λαογραφίας Μαρία Μαρκαντώνη, 34 συλλογές έχουν κατατεθεί από τη διευθύντρια του Κέντρου Αικ. Πολυμέρου-Καμυλάκη και αποτελούν επιτόπια έρευνα των φοιτητών της στο πλαίσιο φροντιστηριακής ασκήσεως στη Λαογραφία. Το υλικό είναι ποικίλο και αξιόλογο. Ορισμένοι μάλιστα συλλογείς παρέδωσαν το υλικό και σε δισκέτα Η/Υ. Μετά από λεπτομερή αξιολόγηση και καταγραφή του υλικού στο Κτηματολόγιο του Κέντρου από τον Ερευνητή Α' του Κέντρου Γεώργιο Αικατερινίδη, η Εφορευτική Επιτροπή του Κέντρου Λαογραφίας πρότεινε στη Σύγκλητο της Ακαδημίας και δόθηκε έπαινος σε 13 συλλογείς με την εξής σειρά:

Α' έπαινος με χρηματική αμοιβή 400.000 δραχμών στους:

1. **Γιάννη Μπαλαφούτα**, Κοντά στις ρίζες μας. Λαογραφικά Στιμάγκα [Κορινθίας]. 1998, σχ. 4°, σελ. 321+1 δισκέτα+ 1 CD με τις φωτογραφίες του κεμένου.
2. **Χαρίλαο Σωτ. Ντούλα**, Οι Καραγκούνηδες του Παλαμά της Θεσσαλίας. Λάρισα 1999, σχ. 4°, σελ. 309.
3. **Γεώργ. Αποστολάκη**, Ελληνική λαϊκή σοφία. 1999, σχ. 4°, φύλλ. 1025.
4. **Θεοδώρα Αναστοπούλου**, Συλλογή πρωτογενούς λαογραφικού υλικού από το χωριό Φίλια Καλαβρύτων. 1997, σχ. 4°, φύλλα 554.
5. **Δημ. Κυριακόπουλο**, Το Περδικονέρι Γορτυνίας και οι συνοικισμοί του. Αθήνα 1999, σχ. 4°, σελ. 390.

Α' έπαινος χωρίς χρηματική αμοιβή στον:

Ιω. Τσουχλαράκη, Οι χοροί της Κρήτης. Μύθος-ιστορία-παράδοση. Αθήνα 1999, σχ. 4°, σελ. 137.

Β' έπαινος με χρηματική αμοιβή 300.000 δραχμών στους:

Δ. Παπάνη - Ι. Παπάνη, Λεξικό της Αγιασώτικης διαλέκτου. 1999, σχ. 4°, σελ. 435.

Β' έπαινος χωρίς χρηματική αμοιβή στην:

Ελένη Δουνδουλάκη-Ουσταμανωλάκη, Παραδοσιακή ελαιοκαλλιέργεια Αρχαίων Ηρακλείου Κρήτης. Αρχάνες 1999, σχ. 4°, σελ. 75.

Γ' έπαινος με χρηματική αμοιβή 200.000 δραχμών στους:

1. **Ελένη Βλαγκούλη**, Η κατοικία στην κοινότητα Σωστίου Αμαλιάδος. 1994, σχ. 4°, σελ. 110.

2. **Γεωργία Αλεξανδρή**, Συλλογή λαογραφικής ύλης από την Πάρο και την Αντίπαρο. 1999, σχ. 4°, σελ. 145.

3. **Πολυξένη Βουρβοπούλου**, Στοιχεία παραδοσιακού υλικού βίου, περιφέρειας Ιωαννίνων. 1999, σχ. 4°, σελ. 242.

4. **Φανή Νασίκα**, Τροφές και ποτά. 1998, σχ. 4°, σελ. 112+πίν. 3.

5. **Ευδοξία Μαντολιά**, Παραμύθια, παραδόσεις, παροιμίες, τραγούδια Λουτροπηγής Καρδίτσας. 1993, σχ. 4°, σελ. 163.

Η Σύγκλητος της Ακαδημίας ενέκρινε την πρόταση της Εφορευτικής Επιτροπής και απένευσε χρηματικούς επαίνους συνολικού ποσού 3.300.000 δραχμών. Απεστάλη επίσης ευχαριστήρια επιστολή σε όλους τους συλλογείς υλικού για τη συμβολή τους στον εμπλουτισμό του Αρχείου του Κέντρου.

2000

Στο Κέντρο εισήχθησαν κατά το έτος 2000 δέκα έξι (16) συλλογές λαογραφικού υλικού συνολικής εκτάσεως 5.077 σελίδων. Από αυτές οι 13 επαινέθηκαν για την ποιότητα και την ποσότητα του υλικού που περιέχουν. Κύριο χαρακτηριστικό των περισσότερων συλλογών είναι η κατάθεσή τους σε δίσκο ακτίνας (CD) ή δισκέτα, γεγονός που διευκολύνει την εισαγωγή τους στο Αρχείο του Κέντρου.

Α' έπαινος με χρηματική αμοιβή 1.000.000 δραχμών στον:
Βορειοηπειρώτη καθηγητή Γ. Παναγιώτου (†2003) για τη συλλογή και επεξεργασία των προς έκδοση παραδόσεων του Βορειοηπειρωτικού λαού.

Α' έπαινος με χρηματική αμοιβή 500.000 δραχμών απονέμεται στους:

1. **Γεώργ. Ι. Σπέτς**, Αιγινούσσα. Μνήμες και παραδόσεις του νησιού μας. Αθήνα 2000, σχ. 4°, σελ. 663.
2. **Γιάννη Βερώνη**, Ξεχασμένα παραδοσιακά επαγγέλματα στη Νάξο. Αθήνα 2000, σχ. 4°, σελ. 230 (και σε CD).
3. **Ειρήνη Ταχατάκη**, Παραμύθια από την Κρήτη. Αρχάνες Ηρακλείου Κρήτης 2000, σχ. 4°, σελ. 410 (4 τεύχη).

Α' έπαινος χωρίς χρηματική αμοιβή στην:
μεταπτυχιακή φοιτήτρια **Νίκη Χριστοδούλου**, Η Λαογραφία και ο Κύπριος λαϊκός ζωγράφος **Μιχαήλ Κάσαλος**. 1995, σχ. 4°, σελ. 164.

Β' έπαινος με χρηματική αμοιβή 300.000 δραχμών απονέμεται στους:

1. **Ανδρέα Γραμμένο**, Παροιμίες, σημάδια του καιρού, προλήψεις και λεγόμενα από το λαό. Αθήνα 2000, σχ. 4°, σελ. 1033 (και δισκέτα).
2. **Γιάννη Γιακουμάκη**, Η Πύραυλος της Ηρωτοχρονιάς. 1999, σχ. 4°, σελ. 53 και Ο Λομπουνάς και η Καπνιστή. 1999, σχ. 4°, σελ. 111.
3. **Αναστασία Κατσούρη**, Συλλογή λαογραφικού υλικού από τον Ασώματο Λέσβου. 2000, σχ. 8°, σελ. 557.

Γ' έπαινος με χρηματική αμοιβή 200.000 δραχμών στους:

1. **Σταυρούλα Κώττη**, Χιώτικες γεύσεις, παραμύθια. Κάμπος, Πυργί Χίου 2000, σχ. 4°, σελ. 91.
2. **Ειρήνη Τριανταφύλλου**, Άμεση λαογραφική συλλογή από τον Τυρό Κυνουρίας. 1998, σχ. 8°, σελ. 101.
3. **Αγγελική Παναγοπούλου**, Λαογραφική έρευνα εν χωρίω Βάστα Μεγαλοπόλεως. 2000, σχ. 4°, σελ. 80.

Τέλος, **Δ' έπαινος χωρίς χρηματική αμοιβή απονέμεται στους:** 1. **Ευαγγελία Αποστόλου**, Παραμύθια και παραδόσεις της Λίμνης Ευβοίας. 1998, σχ. 4°, σελ. 85, 2. **Ιωάννα Γερμανού**, Παραδόσεις και παραμύθια της Κύπρου. 1997, σχ. 4°, σελ. 84, 3. **Μαρία Χαιρέτη**, Άμεση λαογραφική εργασία από τα Ανάγεια Ρεθύμνου. 1988, σχ. 8°, σελ. 137.

Έτσι το συνολικό ποσόν, το οποίο η Ακαδημία Αθηνών διέθεσε για τη συλλογή υλικού κατά το έτος 2000, είναι 4.000.000 δραχμές για 3.679 σελίδες λαογραφικού υλικού και 500 περίπου φωτογραφίες.

2001

Στο Κέντρο εισήχθησαν κατά το έτος 2001 δέκα (10) συλλογές λαογραφικού υλικού συνολικής εκτάσεως περίπου 4.100 σελίδων σχήματος Α4 και τετραδίου. Από αυτές οι 9 μπορούν να επαινεθούν για την ποιότητα και την ποσότητα του υλικού. Κύριο χαρακτηριστικό των περισσότερων συλλογών είναι η κατάθεσή τους σε δίσκο ακτίνας (CD) ή δισκέτα, πράγμα που διευκολύνει την εισαγωγή τους στο Αρχείο του Κέντρου. Τα χειρόγραφα έφταναν η διευθύντρια Αικατερίνη Πολυμέρου - Καμηλάκη, η ερευνήτρια Βασιλική Φάτση και ο τ. ερευνητής Γ. Αικατερινίδης. Η διευθύντρια έθεσε υπόψη των μελών της Ε. Ε. την πρόταση για τον έπαινο ορισμένων συλλογών, η οποία έχει ως εξής:

Α' έπαινος με χρηματική αμοιβή 2.400 € απονέμεται στον:

Γεώργιο Σμπώκο, Ανωγειανά. Πεντάτομη λαογραφική συλλογή, σχ. 4ο, σελ. 1789 και φωτοαντγρ., φωτογραφίες (453) και σκίτσα (3).

Β' έπαινος με χρηματική αμοιβή 900 € απονέμεται στον:

Κώστα Γκουντάρα, Δημοτικό τραγούδι της Όθρυς. Αλμυρός 2001, σχ. 4ο, σελ. 246, φωτογραφία 1.

Το συνολικό ποσό, το οποίο η Ακαδημία Αθηνών διέθεσε για τη συλλογή υλικού κατά το έτος 2001, είναι 3.300 € για 2.035 σελίδες λαογραφικού υλικού και 500 περίπου φωτογραφίες. Το μεγαλύτερο μέρος του υλικού είναι κατατεθειμένο σε δισκέτες ή CD και έτσι ο χρόνος που θα απαιτηθεί για την αποδελτίωση και ταξινόμησή του μειώνεται σημαντικά.

Τέλος, έπαινος χωρίς χρηματική αμοιβή απονέμεται στους:

1. **Μαθητές** των Ε' και ΣΤ' τάξεων Δημοτ. Σχολείων Ν. Ιωνίας, για τη συλλογή εθίμων των Χριστουγέννων υπό την καθοδήγηση της επ. καθηγήτριας της Λαογραφίας του Πανεπιστημίου Αθηνών Μαρίας Μηλίγκου - Μαρκαντώνη, σχ. 4ο, σελ. 81, φωτογραφίες 2.
2. **Γεώργιο Βαρνακιώτη**, Ποικίλα ιστορικά θέματα κυρίως της επανάστασης του '21, σχ. 4ο, σελ. 77.

2002

Κατά το έτος 2002 εισήχθησαν στο Αρχείο χειρογράφων του Κέντρου δεκατρείς (13) νέες συλλογές συνολικού όγκου 10.714 σελίδων. Τα χειρόγραφα κατέγραψαν οι ερευνητές Ευάγγελος Καραμανές και Μαριλένα Παπαχρί-

στοφόρου, οι οποίοι έκαναν την πρώτη επιλογή των συλλογών που προτάθηκαν στην Εφορευτική Επιτροπή για έπαινο. Την τελική πρόταση διαμόρφωσε η διευθύντρια του Κέντρου Αικατερίνη Πολυμέρου - Καμηλάκη και ενέκριναν ομόφωνα τα μέλη της Εφορευτικής Επιτροπής ως εξής:

Α' έπαινος με χρηματική αμοιβή 2.000 € στην:

Γεωργία Τσιαμάλου, Συλλογή λαογραφικού υλικού από το χωριό Μαυραχάδες Καρδίτσας, σχ. 8ο, σελ. 3893+71 κασέτες ήχου+1 βιντεοκασέτα +1 CD με 850 φωτογραφίες.

Β' έπαινος με χρηματική αμοιβή 1.500 € στους:

- 1. Χρήστο Παλασκώνη**, Συλλογή λαογραφικού υλικού από το Ενηνοχώρι Μεσσολογίου, σχ. 8ο, σελ. 1342.
- 2. Αγγελική Κομποχόλη**, Συλλογή λαογραφικού υλικού, από το χωριό Λάμπαινα Μεσσηνίας, σχ. 8ο, σελ. 1493 + 1 χάρτης + 14 φωτοαντίγραφα εγγράφων + 29 δείγματα κεντημάτων και πλεκτικής.

Έπαινος χωρίς χρηματική αμοιβή στους:

- 1. Γιάννη Γιακουμάκη**, Λαογραφικά αφηγήματα σε κρητική ντοπιολαλιά, σχ. 4ο, σελ. 112.
- 2. Μαρία Ράλλη** (μεταθανάτιος έπαινος στη μητέρα της Φρόσω Ζούρου), Συλλογή λαογραφικής ύλης από τη Λέσβο από τα κατάλοιπα της Φρόσως Ζούρου, σχ. 8ο, σελ. 3.553.
- 3. Παναγιώτη Ρουμελιώτη**, Συλλογή τοπωνυμίων, επωνύμων, παρωνυμίων από 60 χωριά της επαρχίας Λακεδαιμόνος, σχ. 4ο, σελ. 139.

2003

Κατά το έτος 2003 κατατέθηκαν σαράντα μία (41) συλλογές λαογραφικού υλικού συνολικού όγκου 4.286 σελίδων. Μεγάλος αριθμός από αυτές προέκυψε από εγκύκλιο του Υπουργείου Παιδείας προς τους εκπαιδευτικούς, με την οποία, ανανεώνοντας παλαιότερη εγκύκλιο, καθιστούσε γνωστή την ύπαρξη του Αρχείου του Κέντρου Λαογραφίας και τον ανοικτό διαγωνισμό για την συλλογή λαογραφικού υλικού. Οι συλλογές αυτές παρουσιάζουν ποικιλία ως προς τον αριθμό των σελίδων αλλά και την ποιότητα της ύλης. Ορισμένες μόνον διακρίνονται για την επιμελημένη καταγραφή πρωτογενούς υλικού. Έχουν κατατεθεί επίσης στο Κέντρο συλλογές αφηγηματικών κειμένων και στιχουργημάτων με προσωπικό χαρακτήρα, βασισμένες στην παραδοσιακή γλώσσα και τα έθιμα της Κρήτης. Η Επιτροπή κρίσεως αποτελούμενη από τη διευθύντρια του Κέντρου Αικατερίνη Πολυμέρου - Καμηλάκη και τους ερευνητές Μαριλένα Παπαχριστοφό-

ρου και Ευάγγελο Καραμανέ διέκρινε για το έτος 2003 μεταξύ αυτών όσες θα μπορούσαν να επαινεθούν για την αριότητα και την ποιότητά τους. Πρότειναν στην Εφορευτική Επιτροπή και δοθηκαν οι παρακάτω έπαινοι:

Α' έπαινος με χρηματική αμοιβή χιλίων (1.000) € στον:

Θεοφάνη Λευκαδίτη, Ήθη, έθιμα, παραδόσεις, παροιμίες, λαϊκές ρήσεις, προλήψεις, η ντοπολαλιά μας, ιδιωματαίμοι της Ροΐμελης. Καλοσκοπή (Κουκουβίστα) Παρνασσίδας Φωκίδας 2003, σχ. 8°, σελ. 277.

Α' έπαινος χωρίς χρηματική αμοιβή στους:

1. **Μιχάλη Επ. Πριναράκη**, Λαϊκά ήθη και έθιμα της κρητικής υπαίθρου. Η ταυτότητα της Κρήτης. Κρήτη 2003, σχ. 4° και 8°, σελ. 474 + 1 συνοδευτική επιστολή.

Και του ίδιου, Λαογραφική εργασία συμπληρωματική της προηγούμενης. Κρήτη 2003, σχ. 4°, σελ. 10.

2. **Σωτηρούλα Γονατά - Μουστάκη**, Τέσσερις λαογραφικές έρευνες για τον Δήμο Πυλαρέων Κεφαλληνίας, σχ. 4°, σελ. 166.

Οι εργασίες των δύο προηγούμενων συλλογών παρουσιάζουν ενδιαφέρον, αλλά είναι έτοιμες για έκδοση και δεν μπορούν να θεωρηθούν αργειακό υλικό.

Β' έπαινος με χρηματική αμοιβή 800 € στους:

1. **Σοφία Σταμούλη**, Λαογραφικές σπηθείες δημογεροντίας Φαναρίου (Δήμου Αγίου Κηρύκου) Ικαρίας, σχ. 4°, σελ. 192 + 3.

2. **Αναστάσιο Ηλιόπουλο**, Η κοινωνία της κοινότητας στο υπερτοπικό πανηγύρι των χωριών της Ίμβρου. Ανάλυσις (2000-2002). Ίμβρος (πρόσφυγες) 2003, σχ. 4°, σελ. 248 εκτυπωμένες και για την εργασία του, Η κοινωνία της κοινότητας στο υπερτοπικό πανηγύρι των χωριών της Ίμβρου. Σύνθεσις (2001-2002). Ίμβρος (πρόσφυγες) 2003, σχ. 4°, σελ. 85 εκτυπωμένες.

Γ' έπαινος με χρηματική αμοιβή 500 € στους:

1. **Αλεξάνδρα Παπαδοπούλου-Χούχου**, Γλωσσολογική προσέγγιση προφορικού υλικού. Το γλωσσικό ιδίωμα του Σουφλίου, ορολογία σηροτροφίας Σουφλίου (1987-1988 και 2002). Σουφλί Έβρου 2003, σχ. 4°, σελ. 48.

2. **Φώτη Χαρ. Βασιλόγλου**, Περί καλαθοπλεκτικής. Μεσότοπος Λέσβου, Αύγουστος 2003, σχ. 8°, σελ. 50.

3. **Γιάννη Σ. Βερώνη**, Ποιμενική ζωή στην ορεινή Νάξο. Νάξος 2003, σχ. 4°, σελ. 108.

4. **Ηλία Ψαρολόγο**, Η θεία λειτουργία του Ιωάννου του Χρυσοστόμου. 2003, σχ. 2°, σελ. 103.

5. **Σπύρο Κ. Κουλούρη**, Τα Οχτάπηχα ή όλη η ψαλτική παράδοση του Περιβολίου Κερκύρας. Περιβόλι Κερκύρας 2003, σχ. 4^ο, σελ. 300 + σελ. 2 περιεχόμενα (επ. Ευστ. Μακρής).

Η Επιτροπή κρίσεως πρότεινε και δόθηκε Α' έπαινος χωρίς χρηματική αμοιβή στους παρακάτω δημιουργούς αφηγηματικών κεμένων και στιχουργμάτων:

1. **Μανώλη Ι. Καλοκύρη**, Χίλιες διακόσιες μαντινάδες. Κρήτη 2003, σχ. 4^ο, σελ. 254 + 4 σελίδες εξώφυλλου + 2 σελίδες συνοδευτική επιστολή.
2. **Γιάννη Γιακουμάκη**, Κρήτη μάνα μου. Κρήτη 2003, σχ. 4^ο, σελ. 232. Και του ίδιου, Όμορφες φωτιές στον Ψηλορείτη. Ηρωικό ερωτικό μυθιστόρημα. Κρήτη 2003, σχ. 4^ο, σελ. 135. Και του ίδιου, Σεβντάς (έρωτας) στο Ριζοχώρι. (Ο Ρούθουνας και η Μαριγώ). Κρήτη 2003, σχ. 4^ο, σελ. 62.
3. **Μανώλη Μπομπολάκη**, Μαντινάδες και νεοριζίτικα. Κρήτη 2003, σχ. 4^ο, σελ. 40.
4. **Σήφη Ι. Πετράκη**, Ιστορίες το' Ασθενιώτικης ρίζας. Κρήτη 2003, σχ. 8^ο, σελ. 173. Και του ίδιου, Το ξερίζωμα του ασφενδάμιου. Κρήτη 2003, σχ. 4^ο, σελ. 55. Και του ίδιου, Ιστορίες της ορεινής μαδαριώτικης γης από την Ασθενιά του Μέσα Αποκόρωνα. Κρήτη 2003, σχ. 4^ο, σελ. 111.

Τέλος, επαινέθηκαν για τις εργασίες τους οι:

1. **Βασιλική Γρ. Κουρβανίου**, Λαογραφία της Αγιάσου (Αγιάσος Λέσβου, 1968-2003). 2003, σχ. 4^ο, σελ. 94.
2. **Ιωάννης Δ. Κόκκας**, Λαογραφικά στοιχεία της Λέκκας Σάμου. Λέκκα Σάμου 2003, σχ. 4^ο, σελ. 87.
3. **Μαθητές της Ε' και ΣΤ' τάξης και οι δάσκαλοι Πινίκας** Μανώλης, Αργυρόπουλος Παναγιώτης, Παναγάκη Ελεωνόρα και ο θεολόγος Μπατσαράς Αντώνης, Πειραματικό Ολοήμερο Δημοτικό Σχολείο Μασάρων Ρόδου, Στοιχεία λαϊκής παράδοσης του χωριού μας. Μασάρες Ρόδου 2003, σχ. 4^ο, σελ. 45 εκτυπωμένες.
4. **Γαβριήλ Μήνου**, Ήθη και έθιμα του χωριού Παπαγιάννη. Παπαγιάννης Φλώρινας 2003, σχ. 4^ο, σελ. 66.
5. **Βασιλική Βαβέτσι**, Συλλογή δημώδους λαογραφικού υλικού (Λουτράκι, Περαιχώρα, Αγγελόκαστρο Κορινθίας). Λουτράκι Κορινθίας, σχ. 4^ο, σελ. 17.
6. **Αθανασία Ντάλλα**, Λαογραφικά. Συλλογή λαογραφικής ύλης. Σαραντάπορο Ελασσόνας 2003, σχ. 4^ο, σελ. 13.
7. **Σταματίνα Γαλάτα**, Τα έθιμα του γάμου στην Καστανιά Ευρυτανίας. Καστανιά Δήμου Προυσού Ευρυτανίας 2003, σχ. 4^ο, σελ. 11.

8. **Στέλλα Ελευθεριάδου**, Λαογραφική εργασία. Ξηρότοπος Δήμου Σερρών και Βαμβακόφυτο. Νομός Σερρών 2003, σχ. 4°, σελ. 29 + 3 βιογραφικών σημειωμάτων.
9. **Ευθυμία Σελίμη - Πάτσαλη**, Ήθη και έθιμα: Γαία - Βρύσης (Κύμη). Γάμος στο χωριό Γαία πριν το 1940. Γαία Βρύσης (Κύμη) και Οχθωνιά Ευβοίας 2003, σχ. 4°, 6 εκτυπωμένες σελίδες + 1 σελ. συνοδευτικής επιστολής.
10. **Αλεξάνδρα Παπαβασιλείου**, Έθιμα τελευταίης στην περιοχή Παλαμά του νομού Καρδίτσας. Δήμος Παλαμά νομού Καρδίτσας, καλοκαίρι 2003, σχ. 4°, σελ. 12 (όπου φωτοτυπία ενός χάρτη της περιοχής + 3 σχέδια + 2 έγχρωμες φωτογραφίες).
11. **Βασ. Π. Ζάχος**, Τα θρηνητικά τραγούδια του Λαζάρου, Ρευματιά Πρέβεζας. Ρευματιά (π. Γκλώναλα) νομού Πρέβεζας 2003, σχ. 4°, σελ. 13 + 1 συνοδευτική επιστολή.
12. **Ελευθερία Λαγκωνάκη**, Εργασία στη Λαογραφία. Έρευνα στην περιοχή της επαρχίας Πεδιάδας Κρήτης. Πανεπιστήμιο Αθηνών, Τμήμα Ελληνικής Φιλολογίας – Τομέας Γλωσσολογίας, ακαδημαϊκό έτος 1999-2000, σχ. 4°, σελ. 22.
13. **Γιάννης Ηλιόπουλος**, Ιστορία και λαογραφία του παραδοσιακού οικισμού Ζοράντος Δωρίδος, 2002. Ζοράντος Δωρίδος 2003, σχ. 8°, σελ. 601. Συνοδεύεται από φάκελο φωτογραφιών.

